

NINCS, AKI MEGÁLDJON

Üres, kongó kórházi folyosón bolyongok révülten oda-vissza, oda-vissza. Be-benézek kórtermek tárt ajtaján. Seholy lélek. Halálos, dermesztő csend.

Nem értem, hogyan jutottam be a kapun. Nem volt portás, aki rám kérdezett volna: – Melyik osztályra? – Mert mindig volt ott valaki, akinek elszorult torokkal dadogtam:

– A zárt osztályra . . .

Zárt osztály. De hiszen itt most nincs semmi zárva. Miért is volna, hiszen üresek az ágyak. A bútorok katonás rendben sorakoznak a falaknál . . .

Belépek az egyik kórterembe. Hová lettek az ápoltak?! – tör ki belőlem a rémület. Szanaszét dobálom a párnákat, szétzilálom a takarókat. Matracok alá lesek, meg ágyak, asztalok alá. Zihálva szaladok egyik kórteremből a másikba. Szétdúlok mindent mindenütt.

Hirtelen egy ápoló tűnik fel. Kényszerzubbonyt lenget felém. Dermedten megállok.

Ekkor csendesen mellém lép apám.

– Téged kerestelek! – kiáltom.

Ő nem szól, elveszi a ködbe vesző ápolótól a zubbonyt, ami kezében imakendővé válik. Magára teríti, homlokára és karjára megfontolt nyugalommal felrakja imaszíjait, és hosszú imába kezd. A kicsi emberke vékony teste hajlong, ahogy imádkozik. Gyönyörű, zöldes szemei foszforeszkálnak a sötétedő szobában, amikor fel-felpillant az égre. – Értünk imádkozik – gondolom, és csendben nézem előregegett ajkait, amelyekről gyöngyszemként perog a fohász. Végül megcsókolja a táleszt, a tvilemet, és nyugodt mozdulattal a visszatérő ápoló felé nyújtja őket.

– Őt perced adok! – kiáltja vissza az ápoló, és eltűnik.

Apám hosszú ujjú karcsú kezét fejemre teszi, és elmond egy áldást. Zsidó nevemen szólít – Róché! Voléo –, és üdvözlét küldi a családnak. Belém karol, és cinkos mosollyal kísértél velem a kapun.

– Nem vettek észre! Senki sem látta! Hazamegyek veled . . .

Hátunk mögött futó léptek hallatszanak. Egy hatalmas kéz hirtelen elrángatja mellőlem apámat.

– Hohó! Meg akartunk szökni? – és cipeli vissza a megbocsátóan mosolygó csöpp embert.

Én ott maradok állva. Apám váratlanul ismét melletttem terem, és utolsó áldással fejemre teszi két kezét.

– JÖSZIMÉCH ELAJHIM KÓSZÓRÓ, RIVKÓ,
RÓCHÉL, VOLÉO ADAJNAJ

JOVORECHOCHÓ VOJISMORECHO

JOÉR ADAJNAJ PONO V ÉLECHO VICHUN EKO

JISZO ADAJNAJ PONO V ÉLECHO

VOJOSZÉM LOCHO SOLAJM

Ezután engem rémséges, sötét mélységbe löknek. Valami kemény koccan a fejemhez.

Felriadok álmomból a sötét óvóhelyen. Fejem tapogatom ott, ahol a bombázástól a mennyezetről levált kis tégladarab megütötte. Szívem összeszorul, hevesen zihálok. Tudom, érzem, hogy álmom valóságos tragédiát tárt elém. Nem látom többé apámat! . . . döbben belém. Rémület vesz rajtam erőt. Elhurcolták . . . Elpusztították! Nincs többé remény, hogy valaha is hazahozhatjuk gyógyultan. Ez a gyógyulás várt rá: az erőszakos halál. Rá, aki utolsó lehetéig mindig imádkozott értünk és a békéért.

Távoli ágyúdörgés a pincében alvók szorongása és nyöszörgése közepette visszaesett sajgó fejem a fából tákolat ágyra.

Rikkancsok loholnak az utcákon ordítva: – Megölték a trónörökös! . . . Háború! . . . Ferenc Ferdinándot meggyilkolták!

Apám katonaruhában egy kaszárnya udvarán. Oda szaladok hozzá. Kicsi vagyok, a térdéig sem érek. Felkap, és a kapu felé tartva súgja: – Hazaviszlek! Ne szólj senkinek . . .

De nem jutunk el a kapuig, amikor csajkával a kezében elénk toppan egykatona. A csajkát apám szájához nyomja:

– Egyél, zsidó.

Akkor már sok katona áll körül bennünket. Röhögve biztatják:

– Nem tréfli.

Az egyik kivesz apám karjából, és kipenderít a kapun. De én mindent látok és hallok azután is. Látom, hogy apám sem nem eszik, sem nem alszik. Látom menetelni, de nem énekel a többiekkel. Imádkozik magában. Látom ágyban feküdni. Orvosok hajolnak fölé, fejét kopogtatják, szemét vizsgálják.

– Megzavarodott – mormolják egymás között.

Apám kibújik az orvosok gyűrűjéből, és kison az ajtón.

– Kényszerzubbonyt! Közveszélyes! – rohannak utána az orvosok, és hatalmas dőrejjel becsapják maguk mögött az ajtót.

– Mi volt ez? – riadunk fel álmunkból.

– Becsapódott egy akna – monda valaki.

Mozgolódás. Van, aki felmegy megnézni. Én ágyamon maradok. Kezembe tettem arccal ülök, és elgondolom: az első világégből élőhalottként ugyan, de kikerült az apám. És most . . . most . . . elvesztettem örökre?

Elvesztettem. Nincs többé, aki megáldjon.